SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches, Located
in all Principle Cities of the
United States.
SANDARA
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XX | PENKTADIENIS, BIRŽELIO - JUNE 16 DIENĄ, 1933 m. | No. 23

BRUOŽA I

Rašo V. G.

Garbės medaliai Chicagoj.
Negyvas žmogus atgaivintas.
Prez. Roosevelt diktatoriaus teisės.
4 mil. žmonių atgal į darbą.

Šiomis dienomis Lietuvos atstovas p. B. Balutis atvykęs Chicagon įteikė kunigaikščių medalius arba ordinus dviem asmenim: žinomam A. Olševskiui ir nežinomai seserei kazimierietei Marijai.

Medalių jieškojimas arba davinėjimas pas mus yra dar naujas dalykas ir todėl sunku pasakyti kaip tas atsilieps į Amerikos lietuvių judėjimą. Kadangi "ordino kavalierius" parenka pati valdžią, tai laimėtojais arba čempionais greičiausia buna tie, kurie pirmutiniai įkrinta į valdžios akį.

* * *

Jeigu mes turėtumėm tiek teisės kiek jos dabar neturim, tai be jokio svyravimo pasiulytumėm įteikti gražų, papuoštą medalių naujam Amerikos golfo čempionui, Jonukui Gudmanui, iš Omaha, Nebr., kuris pakėlė lietuvių vardą šios šalies spaudoj ir visuomenei. Laikraščiai sutardami kaip choras atiduoda pagarbą jaunam lietuviukui, atsistojusiam priešaky bent dešimties milionų golfininkų. Toks vyras tikrai vertas pagerbimo iš Lietuvos.

* * *

Vėliausias mokslo stebuklas yra atgaivinimas jau mirusio žmogaus. Vienas Milwaukee gydytojas Albert Hyman pranešė American Medical Association suvažiavime, savo vėliausį bandymą nugalėti mirtį.

Tulas senas žmogus belaukdamas savo sunaus iš San Francisco mirė širdies liga. Tuomet Dr. Albert Hyman specialiu aparatu atgaivino ir ligonis išgyveno dar 24 valandas. Paklaustas ką jautė ir matė miręs jis atsakė vienu žodžiu "nieko".

* * *

Republikonai aplinkiniais keliais "tarkuoja" prez. Roosevelt tikrindami, jog Suv. Valstijos traukiamos į raudoną ar fašistinę diktaturą. Naujoji valdžia, girdi, bando viską paimti savo kontrolėn: biznį, bankus, gelžkelius, farmas ir pan. Tik Stalinas ir Mussolini teturįs tiek galios kiek prez. Roosevelt.

Tačiau republikonų kalbos yra tuščias dalykas. Prez. Roosevelt pažabojo spekulentus ir svetimo turto eikvotojus. Tuom tarpu jis nepalietė piliečių laisvių.

* * *

Stipresnė ranka sustabdė paniką ir Amerikos biznis ima lipti aukštyn, vieton ristis atgal. Viešųjų darbų naujai paskirtas "diktatoriukas" gen. Hugh Johnson tikrina, jog iki ateinančio spalio m. pradžios 4,000,000 darbininkų grįž į darbą.

Ar taip ištikro bus ar ne, sunku pasakyti. Bet valdžia daro rimtus žingsnius čia ir užsienį atgaivinimui sustingusios pasaulio industrijos.

* * *

Pereitam sekmadieny Chicagoj įvyko Sandaros piknikas gražiam darže ir dalyvaujant skaitlingai publikai.

Kiekvienas, kurs atsilankė šiam piknike, tas jį išgyrė. Ten buvęs draugiškas upas, smagi publika ir kaž tokio patraukiančio, idejinio.

Sekantį sekmadienį Wisconsino Sandariečiai turės savo pikniką. Kas tik išgali prašomas atsilankyti, nes ir čia bus daug to, ko nerasim kitur.

* * *

Šio mėnesio 15-toj dienoj Europos valstybės turėjo sumokėti Amerikai 144 milionų skolos. Tačiau didžiuma valstybių atsisakė toliau mokėti teisindamos, jog laikai blogi, o pinigų nėra. Anglija sutiko atlyginti tik dešimtą dalį ir tai tik nuošimčių.

Ką darys Lietuva — kol kas nežinoma. Pagal sutarties šiam pusmety jai išpuola mokėti $132,073. Bet sekdama Anglijos pavyzdį Lietuva galėtų pasiųsti Vašingtonan tik trylika tukstančių dolerių ir visi butų užganėdinti. Mat šiandie nebeklausia kiek turi mokėti, bet kiek išgali.

* * *

Nors musų lakunai dar iki šiam laikui tebėra šioj pusėj vandenyno ir dėl įvairių kliučių suvėlina savo išskridimą, tačiau Lietuvoj vis vien tiki jog jų kelionė turės pavykti ir du drąsuoliai nusileis tiesiog gimtinėj padangėj.

Visuose žymesniuose miesteliuose sudaryti speciali lakunams priimti komitetai, o Kaune, Ukmergėj ir kitur net gatvės apkrikštytos Dariaus ir Girėno vardais.

Matyt Lietuvos žmonės nemažiau už mus mėgsta drąsų sportą.

Ekonominė Konferencija Mėgina Surasti Depresijos Priežastis

Amerikos ir Anglijos delegatai reikalauja pašalinimo visų kliučių, kurios trukdo tarptautinei prekybai

Londonas. Ekonominė konferencija jau prasidėjo. Joje dalyvauja 66 valstybių atstovai, kurie savo kalbose išreiškia priežastis, pagimdžiusias šią depresiją ir siulo vaistus, kurie turėtų pasaulį pagydyti.

Pačioj pradžioj konferencijos dalyviai išreiškė pageidavimą, kad butų diskusuojamos karo skolos, nes tik jas panaikinus ar bent sumažinus pasaulis pasiliuosuosiąs nuo depresijos. Bet kuomet Amerikos delegacija griežtai pareiškė, kad karo skolos turi buti diskusuojamos ne Londone, bet Washingtone ir kad yra daugelis kitų priežasčių, kurios kliudo gerbuvio atėjimui daugiau negu karo skolos, tai kitų valstybių delegatai pradėjo nurimti.

Amerikos ir Anglijos delegatai savo kalbose išreiškė pageidavimą, kad butų sumažinti muitai, padidinti tarptautiniai kreditai, stabilizuoti pinigai ir pašalintos visos kitos kliutys, kurios varžo pasaulinę prekybą.

Visi delegatai savo kalbose pripažino, kad dabartiniu laiku ekonominis krizis yra ant tiek įsigalėjęs, kad tiktai sutartinas visų valstybių veikimas gali atsteigti gerbuvį ir išgelbėti pasaulio civilizaciją nuo katastrofos.

SUMAŽINO GASO IR ELEKTROS KAINAS 3%

Tapo paskirta tam tikra komisija, kuri svarstys ar nebutų galima tas kainas dar labiau sumažinti

Chicago. Edison Electric Service Co. ir Peoples Gas and Light Co. viršininkai pranešė, kad jie sutinka numažinti gaso ir elektros kainas 3%.

Kadangi žmonėse pasireiškė nepasitenkinimas dėl per aukštų gaso ir elektros kainų, tai kompanijos paskyrė tam tikras komisijas, kurios peržiurės visą šių kompanijų biznį ir sužinos ar negalima tas kainas dar labiau numušti.

GELEŽINKELIŲ VIRŠININKAI PASIULĖ UNIJOMS PRIIMTI 12½% ALGŲ NUMUŠIMĄ

Manoma, kad geležinkeliečiai su tuo pasiulymu nesutiks ir algų klausimas bus pavestas arbitracijos komisijai išspręsti

Chicago. Čia suvažiavę visų didžiųjų gelžkelių prezidentai pasiulė geležinkeliečių unijai priimti 12½% algų numažinimą, nes laike šios depresijos geležinkelių biznis ant tiek sumažėjęs, kad jie negalį išsiversti prie dabartinių algų.

Tas algų sumažinimas butų pastovus ir jis paliestų 1½ mil. darbininkų.

Šis algų numušimas butų jau antras iš eilės, nes 1930 m. pavasarį darbininkams buvo numuštos algos 10%. Reiškia jeigu gelžkeliams pavyks šį numušimą pravaryti, tai bėgyje dviejų metų gelžkeliečiams bus numuštos algos 22½%.

Nors geležinkeliečių unijų vadai į tą pasiulymą dar neatsakė, tačiau manoma, kad jie su tuo algų sumažinimu nesutiks ir algų klausimas atsidurs pas arbitracijos komisiją, kuri susideda iš kompanijos, unijų ir valdžios atstovų.

NUKRITUS ORLAIVIUI UŽSIMUŠĖ 9 ŽMONĖS

Tarp užmuštųjų buvo trys moterys

Chicago. Septyni pasaulinės parodos lankytojai ir du orlaivio pilotai buvo ant vietos užmušti, kuomet nukrito trijų motorų orlaivis ir bekrisdamas užsidegė.

Kaip kurie lavonai buvo ant tiek apdegę, kad jų nebuvo galima pažinti ir tik pavartojus visas pažinimo priemones septyni lavonai tapo pažinti, tarp jų trys moterys.

Nors tikroji aeroplano nukritimo priežastis nebuvo galima nustatyti, tačiau manoma, kad jis nukrito dėl vieno sparno pakrikimo.

HITLERIS GALI BUTI IŠMESTAS IŠ NACIONALSOCIALISTŲ PARTIJOS

"Prager Presse" žada dokumentais įrodyti Hitlerio žydiškumą.

Prahos žydų spauda rašo, kad vokiečių pasiuntinybė pasiulė Brno miestui 1 mil. markių, kad išduotų dokumentus, kurie rodo, jog Hitlerio motina buvusi krikštyta žydė, o Hitlerio senelis vadinęsis Abraom Hitler. Vienas Prahos laikraštis ta proga įdėjo pasikalbėjimą su žinomu hitlerininkų veikėju Jungu, iš kurio matyti, kad tuo atveju, jei pasirodytų, jog Hitleris yra žydiškos kilmės, tai jis bus pašalintas iš nacionalsocialistų partijos. Tokius visus dokumentus, turinčius įrodyti Hitlerio žydišką kilmę, pasižadėjo įdėti "Prager Presse".

VOKIEČIŲ LAKUNĖ NUKRITO IR NUSIŽUDĖ

Alepo. Vokiečių lakunė Marga von Etzdorf, kuri viena skrido į Australiją, gegužės 28 d. atskrido iš Stambulo į Mouslimich, Sirijoje. Čia jos lėktuvas nukrito į aerodromą ir sudužo. Lakunė, nors per katastrofą išliko gyva, tuoj po to nusižudė.

Vokietijos Fašistai Išvaikė Pasaulinį Katalikų Kongresą

Laike Kongreso išsklaidymo tapo sumušti keli delegatai, jų tarpe du kunigai

Miunchenas. Bavarijos sostinėj Miunchene turėjo įvykti viso pasaulio katalikų kongresas, bet kuomet delegatai susirinko, tai hitlerininkai pradėjo juos mušti neva už dėvėjimą oranžavos spalvos marškinių ir tuo įžeidimą fašistų.

Kuomet delegatai fašistams pasipriešino, tai smogiamieji Hitlerio buriai pradėjo smarkiai persekioti žymesniuosius delegatus ir mušti juos. Ypatingai skaudžiai tapo sumušti du kunigai.

Tų muštynių akyvaizdoje kongreso laikymas pasidarė neįmanomas, ypatingai kuomet Miuncheno policija pranešė, kad ji neatsako už delegatų saugumą. Tada kongresas dar nepradėtas išsiskirstė.

Fašistiška Bavarijos valdžia išleido oficialį pranešimą, kuriame yra kaltinami patys delegatai už betvarkės kėlimą.

Išvaikius kongresą fašistai iškėlė didžiausias demonstracijas visame mieste ir apvaikščiojo savo "pergalę".

PAGAUTAS GARSIAUSIAS KORSIKOS BANDITŲ VADAS

Paryžius. Prancuzų policijai pagaliau pavyko suimti garsiausią Korsikos banditą Spadą, kuris beveik 11 metų išvaldė vadinamąją bruzgynų sritį Korsikos uolynuose. Policija ir kariuomenė gaudė jį keletą metų, bet jam paskutiniu momentu vis pavykdavo pasprukti. Pernai metais prancuzų valdžia, norėdama išnaikinti banditizmą Korsikoje, buvo surengusi didelę banditų medžioklę. Medžioklės metu daug Spados kolegų buvo užmušta ir dar daugiau suimta, bet Spados nepavyko pačiupti. Dabar policija jį suėmė slėpynėje arti Coggios kaimo, 10 kilometrų nuo Korsikos sostinės.

LATVIŲ VYRIAUSYBĖ PRADEDA KRAPŠTYTI HITLERININKŲ LIZDĄ

Latvių V. R. ministeris, konfiskavo Hitlerininkų atsišaukimą.

Ryga. Vidaus reikalų ministeris įsakė konfiskuoti Ernesto Platės vokišką proklamaciją išleistą "Nacionalpartei der deutschen Balten Baltischer Landes dienst" ir užvardintą, 'Was wir wollen' (ko mes norim), kur yra agituojama prieš Latviją. "Baltischer Landes dienst" partija Latvijoj nėra visiškai įregistruota, bet savo veikimą plačiai vysto ir kitose Pabaltės valstybėse. Apie šią partiją grupuojasi žinomi hitlerininkai: Erhardas Kregeris, Otto Kraus, H. Luteris, H. Bosse ir kiti.

PAPIROSU NUDEGINO NOSĮ

Vienos Finansų ministerijos įstaigos valdininkas X norėdamas užsirukyti, paprašė kitą valdininką papiroso. Paprašytasis, krėsdamas šposus, tą dieną užsitaisė papirosą su sprogstama medžiaga ir padavė jį prašančiam. Šiam berukant, papirosas sprogo, išsiveržė ugnis ir apsvilino nosį.

LIETUVIS BOKSO ČEMPIONAS ARGENTINOJ

Kaunas. Argentinos lietuvių laikraštis "Švyturys" rašo, kad paskutiniu laiku Argentinos boksininkų tarpe labai pasižymėjo lietuvis Garabulda. Jis iš eilės laimėjo kelias bokso rungtynes ir dėl to buvo priimtas į didžiausią Argentinos sporto kliubą. Šiomis dienomis Garabulda išvyksta į Montevideo kautis su Urugvajaus bokso čempionu. Bokso žinovai sako, kad Garabulda turi perkunišką kumščią ir greit išeis į didelę garbę.

KAMENEVAS IR ZINOVJEVAS PRIIMTI VĖL KOMUNISTŲ PARTIJON

Paryžius. "Matin" praneša, kad Kamenevas ir Zinovjevas, kurie prieš kelias dienas "Izvestijose" "atgailėjo" savo paklydimus, vėl priimti komunistų partijon. Zinovjevui pavesta vadovauti komunistų internacionalo vokiečių sekcijai.

ELGETA PLĖŠIKAS

(Musų koresp.)

Kupiškio valsč. Sadulių vienk. pas Tindžiulienę pasiprašė nakvynės raišas elgeta. Naktį jis atsikėlė, užsižiebė šviesą ir iš tarbos išsiėmė ginklą. Pasirodė tvirtas, sveikas vyras. Šeimininkei prigrasė tylėti. Tarnaitę apklausė apie šeimininkės turtą, bet sužinojęs, kad ji be skolų ir žemės daugiau neturi, apsirengė elgetos rubais ir išėjo.

— Paskelbus, kad bekonų auginimas sutvarkomas pagal sutartis su "Maistu", smulkieji ukininkai susirupino, nes jie nepajėgia sutarties pildyti.

— Birželio 2 d. turgavietėj policija parduos apie 20-ties ukininkų gyvulius už nesumokėtus mokesčius.

— Likonių kaime Vl. B-šis patyrė, kad mylimoji jo nemyli, šoko šulinin nusižudyti, bet šuliny buvo maža vandens, todėl susižeidęs galvą žmonių iš ten ištrauktas.

NORI, KAD GYVULIAI BUTŲ KANKINAMI

Gyvuliams globoti d-jos Šiaulių skyrius nupirko mašiną apsvaiginti gyvulius prieš skerdžiant. Mašina yra pastatyta miesto skerdykloj. Dėl tokios mašinos pastatymo triukšmą sukėlė žydų rabinai. Gegužės 7 d. jų delegacija lankės pas burmistrą ir prašė, kad tokia mašina nebutų leista pastatyti nes pagal jų tikybinius ritualus taip paskersti gyvuliai busią ne "košer". Jei jų prašymas nebus išpildytas, jų mėsininkai atsisakysią pardavinėti mėsą. Dabar yra sudaryta speciali komisija iš 2 rabinų, 2 advokatų, 2 gyvul. glob. d-jos narių, apskr. ir miest. v-ko, burmistro ir jo padėjėjo. Komisijai pavesta atsiklausti vid. reikalų ministerį ar gali buti tokia mašina įvesta.

KLAIPĖDOJE STEIGS NAUJĄ CIGARETŲ IR PAPIROSŲ FABRIKĄ

Šis fabrikas į sindikatą neįeis ir žiurės jį suardyti. Gamins geros rųšies papirosus ir tabaką. Kad padarius didelę konkurenciją, tabako ir papirosų kainos 30 proc. sumažins. Tabaką gabens iš Makedonijos.

Kongresas Priėmė Industrijos Kontrolės, Viešųjų Darbų ir Pinigų Apdraudos Bilius

TAIPGI PREZIDENTO TAPO PASIRAŠYTAS NAMŲ PASKOLŲ BILIUS, KURIUO BUS DUODAMOS PASKOLOS ANT NAMŲ, KURIŲ VERTĖ YRA NEDAUGIAU KAIP $20,000.

Washingtonas. Suvienytų Valstijų Kongresas, po ilgų atidėliojimų priėmė pačius svarbiausius, Roosevelto proponuotus bilius, kuriems įėjus į galią Amerikoje turėtų sugrįžti gerieji laikai.

Svarbiausias iš priimtųjų bilių yra industrijos kontrolės ir viešųjų darbų bilius.

Tas bilius leidžia valdžiai išleisti 3,300 milionų dolerių vertės bonų. Pinigai, gauti už tuos bonus, bus išleisti viešiesiems darbams, kaip tai — kelių taisymui, prieplaukų statymui, viešųjų namų budavojimui ir t.t. Prez. pareiškimu daugiausiai domės bus kreipiama į tuos projektus, kurių įgyvendinimui butų suteikta darbo daugiausiai žmonių. Vienu iš tokių projektų yra kelių taisymas, nes ten reikalinga išleisti gana mažai pinigų medžiagos pirkimui ir galima suteikti darbo kuo didžiausiam skaičiui bedarbių.

Tas bilius taipgi suteikia valdžiai galią kontroliuoti visą Amerikos industriją. Valdžia turės teisę nustatyti prekių kainas, darbininkų algas, išdirbinių kiekybę ir konkurencijos laipsnį. Valdžia turės teisę nubausti tuos išdirbėjus, kurie neprisilaikys administracijos įstatymų.

Taipgi tapo priimtas depozitų garancijos bilius, kuriuo bus apdraudžiami žmonių indėliai bankuose. Reiškia, jeigu bankos užsidarytų, tai tam tikra valdžios suorganizuota korporacija žmonėms užmokėtų visus pinigus. Tas palies tik tuos depozitus, kurie siekia ne daugiau kaip $2,500. Tas įstatymas įeis į galią Sausio 1 d., bet jeigu žmonės pradėtų pinigus imti iš bankų, tai prezidentas turi teisę tą įstatymą įgyvendinti nuo Liepos 1 d.

Kongresas taipgi galutinai priėmė ir prezidentas pasirašė namams paskolų bilių. Vaduojantis tuo bilium valdžia išleis 2 bil. 200 mil. dolerių bondsų ir tie pinigai bus skolinami namų savininkams ant 5%. Kadangi valdžios suorganizuotai korporacijai bus sunku visus bondsus išparduoti, tai ji stengsis prikalbėti morgečių savininkus, kad jie apmainytų savo morgečius ant korporacijos bondsų, kurie mokės 4% į metus ir kurie bus pilnai išmokėti po 15 metų. Bet jeigu morgečio savininkas atsisakytų savo morgečių apkeisti ant bondso, tai jam bus išmokėta pinigais.

Skolininkui nereikės mokėti principalio mokesčio pirmuosius tris metus, bet jis turės išmokėti visą morgečių bėgyje sekančių 12 metų.

VOKIETIJA UŽBLOKAVO ĮVAŽIAVIMĄ AUSTRIJON

Sunkios vizos ir pabaudos

Berlynas. Vėl paskelbtas įsakymas, kuriuo Vokietijos piliečiams draudžiama be svarbių reikalų važinėti į Austriją. Įsakymu dar paaštrinami lig šiol paskelbti nuostatai. Turės mokėti 1000 markių ne tik tie, vokiečiai, kurie tiesiog norės važiuoti iš Vokietijos į Austriją, bet ir tranzitu per Austriją. Be to, įsakymu numatoma apdėti 5000 markių pabauda tuos, kurie nuvažiuotų iš Vokietijos į Austriją be leidimo tiesiog ar bet kuriuo aplinkiniu keliu. Bus leista važiuoti nemokant 1000 markių tik verslo ar profesijos reikalais, jei tai patvirtins atitinkami organai. Įstatymas įsigali nuo birželio 1 d.

DĖL MERGINOS PLAKTUKU UŽMUŠĖ DRAUGĄ

Kupiškio valsč. Gaisiškių km. gyventojai Bronius Cielius ir Pov. Stankevičius įsimylėjo vieną to kaimo merginą. Abu jaunuoliai vieną merginą labai mylėjo, labai, pavyduliavo ir vienas kito neapkentė. Pagaliau Stankevičius nutarė savo konkurentą nugalabinti: pataikęs progą jis plaktuku Br. Cielių užmušė, ir užmušęs nuogai išrengė ir įkasė į žemę. Vakar Cieliaus lavonas surastas. Cielius 19 met. amž. Stankevičius apie tiek pat.

KALIOŠŲ FABRIKAS PRADEDA DARBĄ

Veršvuose, ties Kaunu jau pastatytas kaliošų fabrikas ir užbaigti montažo darbai. Fabrikas labai didelis ir jei pilnu tempu jį paleisti, tai reikia 800 darbininkų. Fabrikas pradėsiąs dirbti maždaug su 300 darbininkų.

Šį didžiulį fabriką Lietuvoj pastatė pasaulinė gumos dirbinių firma, kurios centras Londone. Toji firma apie pusę pasaulinės rinkos aprupinanti gumos dirbiniais.

Lietuvoj kaliošų fabrikas pavadintas "Inkaro" akc. b-vės fabriku. Firmos atstovai daro žygių finansų ministerijoj dėl kaliošų eksporto, be to, fabrikas nori, kad kaliošų importuk butų pakeltas muitas.

Gumą fabrikui teks gabentis iš užsienio, tai norima išsiderėti palankesnias gumos medžio įvežimo sąlygas. Be gumos fabrikui reikia nemaža ir tekstilės, kuri yra gana brangi. Fabrikas nusistatęs, jei pilnu tempu galima bus fabriką leisti, steigti savo ir tekstilės fabriką Lietuvoje.

Darbininkai į fabriką jau priimami ir darbas prasidės pirmomis birželio mėnesio dienomis.

DIDELIS SOVIETŲ UŽSAKYMAS LATVIJOJ

Ryga. Sovietų Rusijos prekybos atstovybė Rygoje padarė Rygos fabrikams didelį odų užsakymą. Iš viso užsakyta odų už 300,000 litų. Odos bus pagamintos vien tik iš latvių žaliavos.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by
Michael Narvid

Editorial Office:
814 West 33rd Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąvaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSISAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų —vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos Lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius Demokratybės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvengiant į tautos ateitį—pastangos priaugančiąją Lietuvių kartą —jaunuomenę, išauklėti sveiką, apsviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais—Mes be Vilniaus Nenurimsim.

LIETUVIS AMERIKOS GOLFO ČEMPIONAS.

Mes lietuviai, palyginamai, esam vėliausi atėjunai į šią šalį. Pabaigoj pereito šimtmečio, kuomet kitos tautos jau buvo tvirtai įleidusios šaknis, mes gi vos tepradėjom organizuotis ir tautiniai susiprasti. Dar porą desėtkų metų paėjus atgal — lietuvio Amerikoj reikėjo jieškoti su žiburiu.

Šiandie gi keletą musų tautiečių šlovina ir nešioja ant rankų virš šimto milionų šios šalies gyventojų. Spaudoj ir kalbose pabrėžiama, jog jie lietuvių kilmės, augę lietuviškoj šeimynoj. Geresnio pagarsinimo negalim svajoti; didesnio džiaugsmo sunku kada susilaukti.

Šioj sąvaitėj Omahos miestas, Nebraskoj, iškilmingai pasitiko sugrįžtantį naują golfo čempioną Jonuką Goodmaną, kuris turėdamas vos 23 metus amžiaus nugalėjo pačius geriausius Amerikos golfistus. J. Goodmanas yra musų tautietis. Mažose dienose jis likosi našlaičiu ir anksti pradėjo uždarbiauti pragyvenimui. Pirmą kartą susipažino su golfu, kuomet turtuolių kliubas pasamdė jį nešioti lošėjų lazdas ir maišiukus. Sekdamas paskui kitus jis tėmijo lošimą ir visas jo gudrybes. Paskiau ir pats išbandė savo gabumus. Jo kilimas ir pasižymėjimas buvo nepaprastas. Į trumpą laiką J. Goodmanas laimėjo kelių valstijų čempionatą ir apie jį ėmė kalbėti visi sporto mėgėjai. Neilgai ėmė jam atsidurti pirmoj vietoj ir laimėti golfo karaliaus vainiką.

Kaip ne keista, bet du metai atgal golfo čempionu Amerikoj buvo kitas lietuvis — B. Barkauskas. Atrodo, jog lietuviai stebuklingu budu monopolizavo šį aristokratišką ir populiariškiausį žaidimą. Prisimenant šiuos visus dalykus dar sykį patikrinu, jog lietuvių tauta yra gabi, moka skubiai progresuoti ir prielankiose sąlygose užimti pirmąsias vietas. Tie, kurie garbina svetimus dievus ir bėgioja paskui kitus, tegul įsitėmija viršminėtą faktą ir pasijunta pagerbtais, kuomet kas nors pavadina juos lietuviais.

KĄ ŽADA LONDONO KONFERENCIJA?

Anglijos sostinėj dabartiniu laiku posėdžiauja taip vadinamoji ekonominė konferencija, kurion suvažiavo apie 66 valstybių atstovai. Tikslas šios konferencijos yra toks: surasti budus atgaivinimui tarptautinės prekybos ir prašalinimui depresijos.

Po ilgo vargo ir sunkenybių atskiros šalys pagaliau įsitikino, jog tik bendromis pastangomis tebus galima atstatyti suirusį ekonominį aparatą ir sumažinti bedarbę. Ypač tuomi susirupinusi Amerika. Hooverio laikais buvo bandoma nutraukti biznio ryšius su likusiu pasauliu ir it broliai vienuoliai užsidaryti aklai. Toki politika privedė prie katastrofos. Dabartiniai Amerikos politikos kapitonai norėtų pasukti visai į priešingą pusę ir užmegsti su kitomis valstybėmis artimus biznio ryšius. Pirmas žingsnis, tai sustabdyti muitų karą ir leisti įvairių šalių prekėms laisviau cirkuliuoti. Suvienytų Valstijų sekretorius Hull tą aiškiai pabrėžė Londono konferencijoj.

Nors beveik visi su tuom sutinka, tačiau konferencijos darbai neis kaip sviestu patepti. Bus nemažai visokių kivirčių ir nesutaikomų reikalavimų. Pav. Anglija, Prancuzija ir kitos valstybės norėtų, kad Amerika panaikintų karo skolas ir paliuosuotų savo auksą nuo naminio arešto. Vokiečiai kelia aikštėn reikalavimą grąžinti atimtus iš jų kraštus. Žemės ukio šalys šaukia, jog jos skriaudžiamos "fabrikantų" naudai. Tokiu budu kiekvienas patiekia savo sąskaitas, o mažai kas yra linkęs jas mokėti.

Londono ekonominė konferencija, beabėjo, stebuklų nepadarys, bet ji iškels aikštėn pamatinius simptomus skaudžios ligos ir gal parašys keletą receptų. Vėliau tegul valstybės pačios gydosi sulig savo išmanymo.

PRISIDĖKIM PRIE "LIETUVIŲ DIENOS" SURENGIMO.

Iki šiam laikui "Lietuvių Diena" pasaulinėj parodoj rupinasi beveik išimtinai Chicagos lietuviai. Ant jų pečių užgriuvo didžiausia darbo našta ir atsakomybė. Jie vieni, kaip atrodo, turės pakelti visas išlaidas, kurios toli gražu nėra mažos. Prie šito svarbaus tikslo neprisideda net artimesnės Chicagai kolonijos.

Tai visgi nėra pagirtinas dalykas. "Lietuvių Diena", kuri neužilgo įvyks ruošiama visų šios šalies lietuvių vardu. Blogos ar geros pasekmės bus padalintos lygiai tarp visų kolonijų. Nors čia niekas nesitiki nuversti kalnų, tačiau nemažai jau įdėta pastangų surengimui ką nors šaunesnio; ką nors tokio, kuomi galėtumėm užinteresuoti kitas tautas.

Kaip žinome tuščiomis rankomis nieko nepadarysi. Reikalinga žmonių ir pinigo. Chicagoj artistų, dainininkų ir šokėjų savanorių netruksta. Bet juos priruošti, sumokinti ir aprengti reikalinga lėšų. Jeigu kitos kolonijos neišgali prisidėti gyva pajėga, t. y. grupėmis artistų, tai jos privalėtų paremti mus pinigiškai, kaip minėjom "Lietuvių Diena" yra bendras darbas ir begalo reikšmingas.

Sandara rupinasi pastatymu bent šimto šokėjų ir jaunų artistų. Jų lavinimas ir priruošimas scenai, apart energijos reikalauja lėšų. Chicagiečiai tokie pat turtuoliai, kaip ir kitų miestų. Vieniems yra persunku, bet visiems sutartinai yra lengva priruošti ir aprengti ne tik šimtus, bet ir tukstančius. Kas gali prašomas prisidėti savo skatiku, kuris bus paaukuotas Amerikos lietuvių garbei ir ateičiai.

LIUOSOS PASTABOS

Apie "Amerikos Lietuvių Tautininkų Federacijos Pagrindinius Dėsnius".

"Vienybės" 65 Nr. įdėta "laukiamieji" Tautininkų Federacijos dėsniai. Tai tikra kopija ALTS. programos priimtos 3-čiame Sandaros suvažiavime Spalių 19-22 dd., 1916 m., Brooklyn, N. Y. Tiktai skirtumas tame, jog ALTS. programa sutaisyta dar tais laikais, kada Amerikos lietuviai kovojo-dirbo už Lietuvos nepriklausomybę, o jau A.L.T.F. (dar negimusios) "dėsniai" pagaminti "jau trys metai" kaip "V." red. "pastaboje" prisimena, tai ir "dėsnių" pabaiga šiems laikams tinkamesnė, bet rodos ir ALTS. programa, prezidentaujant g. adv. N. Rasteniui buvo pertvarkyta, organe "Sandaroje" atspausdinta ir į lapus nuo špaltų atmušta, bet vargu yra kur nors užsilikus, nes keičianties ALTS. vadovybei (valdybai), tie įstatymai galutinai nebuvo priimti ir taip kažkur dingę. O reikėtų, kad jie butų dar kartą organe perspausdinti ir nariai galėtų išsikirpti ir pas save turėti. Bet kas pasakyta pas federantus, tas viskas beveik yra ir Sandaros programoje, kuri užsilikus iš 1916 metų, o jau "Ateities" (1918 m.) išleistuose "Principuose" su Albino Rimkos detaliais paaiškinimais ir komentarais dar ALTS. programa aiškiau ir suprantamiau atvaizduoja musų tautinius darbus, kuriuos dirbo ir dirba Amerikos lietuviai. Žinoma, dabar jau kitokie laikai ir kiekvienam asmeniui rupi savi privačiai gyvenimo reikalai, ypačiai šiais metais duonos kąsnis, pastogė, rytojus ir tt., taip kad platesnei draugijai, organizacijai, visuomeniniai tautos daliai mažiau musų darbo tenka, o kartais ir visai netenka, vadinas, nevisi jau išsigali tiek dirbti, kiek mes dirbome koki penki ar dešimts metų atgal. Bet vistiek dar vilties nenustojame ir tikimės, jog laikai pasigerins ir vėl gausime daugiau progos padirbėti, taip kad ir Sandarai, ir visiems musų tautiškiems reikalams, kurie dabar yra apsnudę, galėsime vėl daugiau padirbėti ir savo tautai gerovės padaryti.

Sandaros organizacija yra sutverta ir jau gyvuoja beveik penktadalį šimtmečio ir jau kitos panašios pas mus J. V. nereikėtų tverti, nes kad ir pasidarytų Federacijos vienas kitas skyrius, tai jis nestiprėtų, nesiplatintų ir žymės musų gyvenime nepadarytų. Geriausia yra dirbti Sandaroje pakol dar mes laikomės šiame Naujame Pasaulyje tarp įvairių tautų mišinio ir metai po metų nykstame, mažinamės.

Tai mano, kaipo individo nuomonė; ką kiti pasakys — butų labai naudinga išgirsti.

K. Žilis.

DU AUKŠTI LIETUVOS ORDINAI ČIKAGIEČIAMS

Jau antri metai, kaip Lietuvos vyriausybė kasmet apdovanoja amerikiečių lietuvių veikėjus garbės ženklais — ordinais. Nors vėlai, bet vis dėlto ir amerikiečiai prisimenama ir surandami jų nuopelnai. Matyti, tai daroma žymesnių veikėjų kurio nors jubiliejaus proga. Tad ir šiuo atveju Lietuvos vyriausybė už reikšmingus nuopelnus musų tautai apdovanojo du žymius Amerikos lietuvių švietėjus: Vytauto Didžiojo ordinu Antaną Olšauską (Olševskį), minint jo 70 metų amžiaus sukaktį, ir Did. L. Kng. Gedimino ordinu — seserų kazimierietės viršininkę motiną Mariją (Kazimierą Kaupaitę).

Kaip žinome, A. Olšauskas nuo 1893 m. birželio mėn. ligi 1917 m. birželio 1 d. vienas leido "Lietuvos" laikraštį ir išleido 133 knygas įvairiausio turinio. Be abejonės, tai buvo didelis ir labai svarbus indėlis į lietuvių literaturą. Anais laikais tos knygos atliko didelį teigiamąjį darbą lietuvių švietimui ir lietuvybės dvasios stiprinimui. Tarp tų knygų matome didelį ilgamečio "Lietuvos" redaktoriaus Šerno (J. Adomaičio) knygų rinkinį. Tai daugiausia storos mokslinės knygos. Labai populiarus ir naudingas buvo ir tebėra garsusis A. Lalio žodynas (1274 pusl.), kurio išleista net 10,000 egz. Apie 4000 egz. išleista dr. J. Basanavičiaus "Lietuviškų pasakų". Daugelis kitų knygų taip pat susilaukė kelių laidų (laida — 1000 egz.). Nuo 1912 m. ligi 1919 m. "Lietuvą" redagavo adv. B. Balutis. Šiam laikotarpy laikraštis pasiekė aukščiausio tiražo (6000 egz. ir buvo vienas iš įtakingiausių ir įdomiausių Amerikos lietuvių laikraščių. Tai buvo savaitraštis, o nuo 1918 m. — dienraštis.

Mano surinktomis žiniomis, A. Olšauskas išleido iš viso apie 210,000 egz. ir be to dar beveik antratiek svetimų laidų lietuviškų knygų pardavė.

Jis pirmas iš lietuvių 1909 m. ryžosi leisti Lietuviškąją Enciklopediją, kurią redaguoti buvo pakviestas Kl. Jurgelionis. Deja, to milžiniško darbo pradžia suiro, atrodo, ne dėl leidėjo kaltės.

Paprastas darbininkas tapo žymiu kulturos švyturio nešėju ir sunkių darbų dėka ilgainiui tapo labai turtingu žmogum — turėjo net savo privatų banką, kuris neatlaikė didžiojo karo pasekmių (sumažėjus bizniui). Olšauskas bene daugiausia prisidėjo prie didžiausios Chicagoje lietuvių kolonijos Bridgeporte įsteigimo. Jis buvo stambiausias lietuvių biznierius net įvairiose srityse. Likviduojant banką, išpardavė savo turtus ir atsiskaitė su savo indėlininkais. Tai buvo sąžiningas biznierius ir bene gausingiausias liet. knygų leidėjas.

Galima įvairiai žiurėti į vienuolius. Betgi musų kazimierietės yra patriotės ir darbščios musų jaunuomenės auklėtojos ir mokytojos, nežiurint kai kurių trukumų ir net kliučių svetimam krašte. Tačiau yra reikšmingas faktas, kad jos Amerikoje veda 25 parapijines lietuvių mokyklas (kuriose mokosi apie 6000 jaunuolių, abiejų lyčių) ir 4 aukštesnes mokyklas, kuriose mokosi apie 400 jaunų musų tautiečių. Aukštesnės mokyklos yra šios: šv. Kazimiero mergaičių akademija (high school) Chicagoje, antra tokia pat akademija pernai įsteigta Philadelphijoje ir be to dar Chicagoje dveji komercijos kursai. Šios mokytojos dažnai parengia vaikus patriotiškiems vaidinimams ir ne taip jau blogai išmoko juos lietuvių kalbos. Kazimierietės veda ir šv. Kryžiaus liet. ligoninę, kur yra vietos šimtui ligonių ir kuri gerai įrengta.

Amerikoje yra apie 400, o Lietuvoje apie 100 kazimierietčių. Iš jų apie 50 baigė universitetą, o apie 250 dar tebelanko įvairius universiteto skyrius. Šią vienuoliją suorganizavo ir ligi šiol vadovauja motina Marija. Nesenai minėta šios vienuolijos 25 metų sukaktis.

Lietuvos pasiuntinys ir įgaliotas ministeris B. Balutis atvyko Chicagon ir pats birželio 13 d. įteikė ordiną A. Olšauskui, o birželio 14 d. motinai Marijai. Yra sudaryti komitetai, kurie tomis dienomis kelia puotas (bankietus) apdovanotiems asmenims pagerbti.

P. Jurgėla.

PADĖKA

Pasaulinės Parodos Lietuvių Sekcijos rupesčiu, ir lietuviai dalyvavo su Lietuvos vėliavomis Pasaulinės Parodos atidarymo iškilmėse, gegužės mėn. 27 d. Šv. Kazimiero mergaičių akademijos orkestras ir Ciceros kareivių draugija su uniformomis dalyvavo parodo marše (Michigan Ave.). Visa lietuvių grupė iš akademijos į parado vietą nuvežė savo automobiliais bankininkas J. Krotkus, biznierius Eitutis ir graboriai J. J. Bagdonas ir S. Skudas, kurie lietuvių tautos vardu pareiškė pagarbą panelei Kolumbijai ir kuri buvo sudaryta iš gražiųjų lietuvaičių (po 4) iš šių įstaigų: šv. Kazimiero akademijos, vyčių "Dainos" choro, "Birutės" choro ir choro "Pirmyn". Jos visos asistavo man, kaipo Lietuvos vėliavą nešusiam Lietuvos kareiviui. Kapitonas P. Jurgėla padėjo rengti ir tvarkyti karišką uniformą ir suteikė kitų patarimų. Seserys kazimierietės nemokamai paskolino šiai grupei 16 tautinių drabužių eilių ir sutvarkė tų drabužių dėvėjimą. Fotografas Pručinauskas (Precin) fotografavo šią grupę ir nemokamai suteikė kelias nuotraukas spaudos reikalams.

Visų minėtų dalyvių pasiryžimo ir minėtų talkininkų pagalbos dėka lietuviai galėjo dalyvauti Pas. Parodos atidarymo iškilmėse bei parade. Kiek teko girdėti, tatai suteikė lietuvių visuomenei džiaugsmo ir pasigėrėjimo. Todėl Pas. Parodos Lietuvių Sekcijos Komiteto vardu reiškiu nuoširdžią padėką visiems dalyviams, talkininkams, o taip pat pritarimą parodžiusiems minėtų chorų vadovams ir seserims kazimierietėms. Tegu tai visa eina musų tautos garbei!

J. A. Mickeliunas,
Pas. Parodos Lietuvių Sekcijos Komiteto 2-as vice-pirmininkas.

"N." tilpo korespondencija iš New Yorko valstijos. Ten nurodoma pirštu, jog Brooklyne įvykusioj sandariečių vakarienėj dalyvavo vos 45 žmonės.

Tiesa, tai neganėtinai, bet visgi nemažiau už "N." pirmąjį šių metų pikniką.

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiuri
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija.

OPERACIJA

Rašo **Dr. M. Strikolis,** gydytojas ir chirurgas, Chicago, Ill.

Operacija yra tie gydymo budai, kurie teikiami instrumentais arba chirurgų rankomis.

Operacijos yra mažos ir didelės. Mažosios vartojamos tokiose vietose, kaip susiuvime prakirstos odos, išėmime tonsilų ir adenoidų, išpiovime karpų, ir t. t. Didžiosios operacijos yra vartojamos tokiose vietose, kaip išpjovime augulių iš vidurių, išėmime tulžies puslės, išėmime tulžies ir inkstų akmenų, išpiovime vėžio, appendikso ir t. t.

Didžiosios operacijos yra tik tenai ir tada reikalingos, kur ir kada visi kiti gydymo budai nepajėgia žmogaus gyvastį prailginti arba išgelbėti ir vartojamos tik tada, kada pati liga yra pavojingesnė už sunkiausią operaciją.

Baimė operacijų pas žmogų užsiliko nuo tų laikų, kada budai užmarinimo ligonio arba vietos, ant kurios operacija yra daroma, buvo mažai žinomi ir kada apsaugojimai nuo apkrėtimo žaizdų buvo svetimi. Baimė užsiliko nuo tų laikų, kada ligonį reikėjo prie stalo prisirišus, jam verkiant ir visus skausmus jaučiant operaciją daryti ir kada po padarymui žaizdos dažniausiai apsikrėsdavo, nuo ko neretai reikėdavo mirti arba kęsti blogus operacijų rezultatus.

Dabar gi yra kita gadynė. Šiose dienose yra daug gerų ir parinktinų budų, kuriais galima visą ligonį arba tą ligonio vietą, ant kurios operacija daroma, pilnai užmarinti; taip, kad ligonis bėgyje operacijos jokio kentėjimo neturi ir operaciją užbaigus jo žaizdos be apsikrėtimo sugyja ir duoda gerus darbo vaisius. Todėl operacijų baimė turėtų visai prapulti, ypač, kada faktai parodo, kad jos yra ant tiek lengvos, jog mažiausi naujai gimę kudikiai ir silpniausi serganti seneliai, jas atlaiko.

Tas parodo, kad operacija pati per save, turi mažai pavojaus. Jeigu gi retkarčiais ligonis miršta po operacijos, jis nemiršta nuo operacijos, bet nuo sunkios ligos, kurios užvilkinimas sumažina pajėgą žmogaus gyvastį išgelbėti.

Todėl, kad suteikti operacijoms didesnį pasisekimą, jas reikia daryti ne tada, kada appendiksas pratruksta, ne tada, kada vėžys ar kitos ligos išsiplėtoja po visą kuną, bet tada, kada daktaras suranda chirurgišką ligą. Jei tas but daroma, mirtingumas nuo operacijos ir po operacijos butų didelė retenybė.

Medicinos ir chirurgijos mokslas išgelbėjo daug žmonių praeity ir kada pranyks užilginimas chirurgiškų ligų dėl įvairių, tam tinkamą mokslą neturinčių šarlatanų ir dėl visokių žolininkų, tada operacijos išgelbės dar daugiau žmonių gyvasčių. Tada tos kapų vietos, kurios šiandien skiriamos jaunuoliams, bus tik pripildytos žilais senučiais, mirusiais senatvės liga.

Operacijos yra tiek daug žmonijai gero padariusios, tiek daug gyvybių išgelbėjusios praeity, kad visas pasaulis prieš tai lenkia galvas. Ateity chirurgija žada dar didesnių laimėjimų ligoniams. Kad to pasiekus, reikia didesnio kooperavimo liaudies su medikale profesija, didesnio abipusio pasitikėjimo, didesnio susirupinimo savo sveikata, o ypač neatidėliojimo taip vadinamų mažų nesveikumų, kuriuos užvilkins neretai prisieina be laiko gyvybę paaukoti.

A. L. T. Sandaros 2-ro Apsk.
Conn. Valstijos Metinis
IšVAZIAVIMAS

Ned., Liepos-July 2d. 1933

Indian Grove Parke

West Haven, Conn.

PRASIDĖS 11 VAL. RYTE IR TĘSIS IKI VĖLAI VAKARE. ĮŽANGA 25 CENTAI.

PROGRAMAS:

1. PRAKALBOS SVEČIŲ IŠ KITUR.
2. VARPO CHORAS IŠ NEW BRITAIN, CONN. PROGRAMAS.
3. SPORTO PROGRAMAS.
4. ĮVAIRŲS ATSIŽYMĖJIMAI.
5. LIETUVIŠKA ORKESTRA GRAJYS PER VISĄ DIENĄ LIETUVIŠKUS IR AMERIKONIŠKUS ŠOKIUS.

GERBIAMI LIETUVIAI!

ŠIUOMI KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI ŠIAME SANDAROS IŠVAŽIAVIME. ATVYKĘ SUSITIKSITE SU SAVO DRAUGAIS IR PAŽĮSTAMAIS IR PRALEISITE LINKSMAI LAIKĄ.

Širdingai Kviečia, A. L. T. S. 2-RAS APSKRITYS.

KELRODIS:

Gatvekariais važiuojant, imti iš New Haven, Bridgeport gatvekarį, kuris apleidžia kas pusvalandis New Haven Centrą. Juomi važiuoti iki See Bluff Station, išlipus eiti po dešinei papieviu. Važiuojant iš Bridgeport, išlipti ant tos pačios stoties nedavažiavus "Savin Rock". Automobiliais: Pervažiavus "Savin Rock" prie Platt Ave. bus ženklai, rodantįs daržo vietą.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

RACINE, WIS.

Pakvietimas Į Sandaros Pikniką

Tariamės, dirbam priruošimo darbą. Štai ateinantį sekmadienį, birželio 18 dieną, matysim pasekmes kiek musų kolonijų veikėjai yra priruošę dirvą busiančiam piknikui. Abejonių nėra, nes kaip Waukegane. S. Adomkus, Ig. Povilaitis taip Kenosha nenuilstanti ir energingi vadai tenaitinių lietuvių: p. J. Kasparas, J. Kasputis, F. Jankauskas, ir vėl Racinėj: p. J. Kapočius ir S. Mockus. Reikia nepamiršti kad iš mažos, bet vieningos lietuvių kolionijos South Milwaukee smarkiai darbuojas p. J. Mitka ir B. Pukis. O kas nežino Milwaukee gyvenančių p. Wm. Staupicko su J. Baukum.

Iš viršum suminėtų veikėjų galima spręsti, kad jų pasidarbavimo pasekmės bus matomos, nes tikimės sulaukti tukstantinės minios svečių.

Programo sudėtis.

Vietiniai Racino lietuviai sudarys iš jaunuolių indoor ball gėmį. Dalyvaus atsižymėjęs scenoj jaunuolis p. S. Samalionis. Iš Chicagos atvažiuoja "Jaunoji Birutė", kuri komentarų nereikalauja — yra žinoma visiems kiek jie turi gabumų. Labai laukiami birutiečiai. Beto iš Chicagos atvažiuos ir kiti dainininkai bei juokdariai. Rinksim gražuolę dėl Lietuvių Dienos Pasaulinėj Parodoj. Gal but, kad vienai iš suvažiavusių lietuvaičių teks toji aukšta garbinga vieta buti gražuolių karalaite.

Visą laiką suvažiavusius svečius linksmins Šv. Katrinos High School orkestra. Dar turiu pažymėti, kad turėsim bendras ristynes — laisvai ant šieno. Tas piknikas — tai jaunimo šventė, suaugusiųjų vasarinis suvažiavimas, ir visų musų apielinkės lietuvių diena.

Taisykitės ratus ir batus, kad 18 d. birželio butumėt visi Riverview Parke. Vieta randasi į šiaurę nuo Racine, 4 mailių kelio, prie Root upės. Reikia važiuoti iš Pietų į šiaurę 42 Highway, 4 mailių keliu sukti į vakarus ir ten atrasite tą vietą, kurioj suvažiavę lietuviai linksminsis.

Patariam svečiams iš namų nesivežti nei valgių nei gėrymų, nes ant vietos bus galima viską pilnai gauti.

Kviečiami lietuviai birželio 18 d., 1:00 val. atvažiuoti į šį didžiulį su programu tretį metinį Sandaros pikniką. Programas prasidės 2 val. po pietų. Pats piknikas ir šokiai užsibaigs 1:00 val. naktį. Kas atvažiuos į šį pikniką liks patenkinti ir dėkingu Sandarai.

M. Kasparaitis.

CLEVELAND, O.

Pasikalbėjimas Petro su Kaziu apie rengiamą Sandaros pikniką

O kas bus Liepos 9 d.? — Ir dar tu, Petrai, nežinai — nogi A. L. T. Sandaros 18-tos kuopos išvažiavimas.

— Kurgi jis bus, aš norėčia žinoti?

— O, mielas tautieti, nogi ant Andersono Farmos, važiuojant Green Rd.

— Pasakyk man, Kazy, kas tame Sandaros išvažiavime bus.

— Well, kiek yra man žinoma, tai pilnutis pilnutis botas detroitiečių rengiasi atvažiuot kur su jais kartu ir A.L.T.S. prezidentas P. Smailis ketina dalyvaut.

— Ar žinai, Kazy, aš labai noriu susipažinti su detroitiečiais, tai man labai gera bus proga per Sandaros pikniką, Liepos 9 d.

— Na, pasakyk man, Petrai, dėlko tamistai yra reikalingas su jais susipažinimas.

— Ar dar tu, Kazy, nesupranti. Juk žinai, kad kitą metą Detroite atsibus net du seimai: SLA. ir ALTS. Tai kaip aš jos čia pačėstavosiu, tai jie manęs ir nepamirš kaip nuvažiuosiu į tuos du Seimu.

Labai puikus pasikalbėjimas Petro su Kaziu. Tiesa, tai bus labai puiki proga susipažinti su musų kaimynais detroitiečiais.

Taigi visi ir visos ura ant Sandaros išvažiavimo Liepos 9 d., ant Andersono Farmos, Green Rd. Girdėjau, kad p. Andersonas stato naują šokių salę, tai šokikams gera naujiena. O gal tai bus pirmutinis atidarymas naujos salės Liepos 9 d.

C. L. K. Darželis atidarytas

Birželio 11 d., 7 valandą ryte susirenka Darželio Komisija ties P. Muliolio ofisu ir štai pasirodo pora Lamazinų kuriuos suteikė graborius Wilkelis ir biznierius Brazis. Na, susėdę važiuojam į stotį pasitikt didžiai gerbiamą svečią, Lietuvos ministerį p. B. K. Balutį. Prie stoties, atrandam Clevelando policijos viršininko privatinį automobilį su dviem detektyvais ir policija su motorcikliais. Visi automobiliai papuošti Amerikos ir Lietuvos vėliavomis. Štai jau girdim atužia ir traukinys.

Pašaliniai žmonės negali suprasti kame dalykas. Mat, mes visi turėjom prisisegę lietuviškus ženklelius. Traukinys sustoja ir pamatom labai laukiamą svečią. Visi pasisveikinam, o detektyvai vis artyn prie svečio. Vienas policistas pareiškė, kad jokių "red lights" nepaisyt. Na, tai važiuojam; svečias policijos automobilyje, o keliolika policistų su motorcikliais pirma švilpdami atpiškėjom į gražiausį viešbutį. Čia jau girdim kalbančius svetimtaučius "Lithuanian Minister".

Labai buvo linksma kaip suėjom visi į svečio kambarius. ir jis sako "na tai sėskite dabar pas mane." Reiškia jo malonumas parodė, kad ne jis musų svečias, bet mes jau jo svečiai. Na pasilieka su musų gerb. svečiu P. Česnulis ir P. Karpavičius, o mes visi važiuojam į darželio parką. Bet jau "red lights" reikėjo daboti. Mat, sargai pasiliko prie viešbučio. Čia randam beną, susidedantį iš 70 jaunų vaikinų ir merginų. Kitoj pusėj choras iš dainininkų po P. V. Graičiaus vadovyste. Kiek svieto buvo, tai sunku spręsti, tik labai daug buvo. Na, laukiam miesto majoro ir kitų viršininkų. O musų svečias pribus 10 val. ryte.

Susirenka visa miesto valdyba, o žmonių vis plaukia iš visų kraštų. Štai girdim atbusgia, nekurie manė, kad fajermonai, bet apsiriko, nes tai buvo Lietuvos ministeris p. Balutis, su visu skadronu policijos.

Prasideda darželio atidarymo ceremonijos. Kalba žymus miesto valdininkai. Benas griežia. Choras gražiai gieda, bet žmonės visi vis akis atkreipia ne į miesto valdininkus, nė į beną, nė į chorą, bet visi ir visos į garbės svečią p. Balutį. Štai prieina kaleina ir gerb. Liet. Ats. kalbėti. Kalba angliškoj kalboj. Pakalbėjęs pusę valandos eina prie Dr. Jono Basanavičiaus paminklo. Keturios lietuvaitės lietuviškai apsirėdžiusios neša du vainikus, o gerb. Liet. Ats. ir miesto majoras paskui lydėdami eina. Benas amerikonišką himną rėžia.

Kada vainikus dėjo ant Lietuvos Tėvo paminklo, tai benas ir visas Choras Lietuvos Himną giedojo. Iš tikrųjų, tai buvo graudus vaizdelis ir nevienam Lietuvos tikram sunui ašaros byrėjo per veidus. Gerb. Liet. Ats. kalba lietuviškai. Jo graži, aiški, maloni kalba priverčia visus užmiršti visus savo naminius vargus, tik klausaisi ir jautiesi kad tikrai ėsi Lietuvoje.

Štai nors kelius jo žodelius reikia priminti. Kaip jis sugraudino ir didžiumą praverkdino, sakydamas: "Jųs jaunos lietuvaitės, dabykit tą darželį taip, kad kaip lietuvės mergelės dabindavo ir parodykit svetimtaučiams, kad musų Darželis yra daug gražesnis už visus." Čia priminimas lietuvėms sesutėms buvo labai įspudingas ir daug pridavė energijos musų mergaitėms. Einam prie užbaigos. Jau musų merginos drąsios ir užpuola kaip bitės medų, musų gerb. svečią, kad jis pasirašytų dėl atminties.

Nors saulutė karštai kaitino, bet gerb. svečias neatsisakė. Buvo girdėtis kaip vienas klausia policisto: "dėlko jųs musų svečią taip dabojat." Tas atsakė: "mes ne dabojam, bet tik jam garbę atiduodam ir kartu jusų šalį pagerbiam." Važiuojam atgal į viešbutį. Tai paskutinis patarnavimas policijos buvo, nes privažiavęs viešbutį ponas ministeris paačiavo visiems palydovams ir su komisija nuėjo pietaut.

5 val. gerb. svečias kalbėjo per Radio. Vakare tam pačiam viešbutyj atsibuvo banketas. Dalyvavo apie 100 žmonių. Čia ir ponas ministeris gražią prakalbą pasakė.

Negalima praleisti nepažymėjus, kad laike Darželio ceremonijos daug buvo telegramų prisiųsta, kuriuos skaitė P. Karpavičius. Tarp jų buvo nuo SLA. prezidento, P. Gegužio, ir nuo A.L.T.S. prezidento, P. Smailio.

Jonas Brazauskas.

NORWOOD, MASS.

A. L. T. Sandaros 33 kp. narė ir uoli veikėja p-nia Tumavičienė išvyksta į Lietuvą.

Visų gerbiama darbuotoja po ilgo ir sunkaus darbo S. L. A. konkurse, laimėjusi antrą dovaną už prirašymą 60 S. L. A. narių, ir gavusi apmokamą laivakortę į Lietuvą ir atgal, pasiryžo imti keliatą mėnesių pasilsio atostogų ir vykti Lietuvon — atlankyti savuosius ir mano sustiprėti sveikatoje, nes vėlesniais laikais pradėjo jaustis pusėtinai silpna.

Visi Mass. Valstijos Sandariečiai ir SLA. nariai reiškia didžiausios užuojautos, taipgi laimingos kelionės idant sugryžtų sveika ir pilna energijos vėl stoti prie visuomeninio darbo, nes tokių pasišventusių veikėjų mes mažai turime.

Porą savaičių atgal ponai Tumavičiai, pasitarę su A. L. T. Sandaros 33 kp. valdyba savo didžiuliuose kambariuose, Jamaica Plain, surengė Whist Party 33 kp. naudai, iš ko gauta gražaus pelno. Taipgi dalyviai ilgai neužmirš, nes netiktai kad praleido linksmai laiką, bet laimėjusieji gavo puikias dovanas ir dargi buvo visi iki soties privaišinti su skaniais užkandžiais ir gėrimais. Tai tiesiai negalima surasti užtektinai branginančių žodžių Tumavičių padėkai.

J. M. P.

Gegužės 28 d. A. L. T. Sandaros 33 kp. buvo surengusi vakarienę su nedidele įžanga. Žmonių susirinko apščiai, bet pelno gauta vos tik apie $10.00.

Gegužės 30 d. kuone visi sandariečiai 33 kp. nariai atlankė velionio Juozo Pašakarnio kapą manydami su laiku pastatyti paminklą. Tam tikslui buvo ir virš minėta vakarienė rengiama. Sandariečiams padėjus gyvų gėlių vainikus ant kapo ir A. Pečiulienei besodinant gėlės pasidarė didelis įspudis, kuomet velionio brolis Jonas Pašakarnis atvykęs pirmą kartą per 12 metų bejieškodamas brolio kapo atrado jam nepažystamus žmones darbuojanties ir rupinanties jojo brolio kapo papuošimu.

Jonas pareiškė, buk buvęs nesveikas, bet dabar ant tiek susijaudinęs ir pats imsęsis pastatymo paminklo darbo, bet sandariečiai taipgi savo draugo neuzmirš, juomi rupinsis iki galo ir visados lankys jo kapą.

Birželio 11 d. įvyko Montelloje 3-jų A. L. T. Sandaros kuopų piknikas, kuris taipgi buvo gana skaitlingas ir manau, kad bus gražaus pelno.

J. M. Pečiulis.

PHILADELPHIA, PA.

Lakunų Piknikas Pavyko

Sekmadieny, Gegužio 14 d., Vytauto Parke buvo suruoštas lakunų naudai milžiniškas piknikas. Nors diena buvo apsiniaukus, bet publikos suvažiavo apie penki tukstančiai. Labai gaila, kad lakunai negalėjo nusileisti su savo oro milžinu į parką, nes žemė buvo per minkšta. Tad apskridę keletą sykių apie parką nusileido į Wm. Penn airportą. Ten pasitiko tukstantinė minia ir sveikino lakunus.

Po to Darius ir Girėnas buvo nuvesti į Vytauto Parką. Ten juos priėmė su didžiausioms iškilmėms.

Šeštą valandą prasidėjo programas. Programo vedėjas buvo gerb. J. V. Grinius. Lietuvių orkestra griežė Amerikos ir Lietuvos himnus ir atsisveikinimo maršą. Gražias atsisveikinimo kalbas pasakė M. Mankelevičiai ir Z. Jankauskas. Garbės rėmėjų irgi buvo nemažai, kurie sumetė keletą desėtkų dolerių ir daugybė išparduota atviručių su lakunų atvaizdais. 8-tą val. vakare, lakunai atsisveikinę su philadelphiečiais išskrido į New Yorką. Laimingos kelionės.

A. Garliauskas.

Darbai Pradeda Gerėti.

Dell and Collins Co., didelė popieros dirbtuvė, kuri per porą metų dirbo labai silpnai, vos dvi, tris dienas į savaitę, dabar pradėjo pilną laiką dirbti, nes užsakymų turinti į vales.

Kaip girdėtis ir kitos dirbtuvės pradeda geriau krutėti, bet daugumas nusiskundžia, kad visur algos apkapotos.

Ašerukas.

WATERBURY, CONN.

SLA. 11 kp. protestas.

SLA. 11 kuopa laikytame savo mėnesiniame susirinkime Birž. 1 d., nutarė išnešti papeikimo rezoliuciją SLA. pildomosios tarybos nariams butent: dr. kvot. Stanislovaičiui, vice-prez. Mikalauskui ir iždo globėjui Januškevičiukui, Jr., kurie savo intrigomis erzina SLA. narius. Nors SLA. Pildomoji taryba turėjo kelis savo susivažiavimus, reikale SLA. Centro sekretoriaus, (kas SLA. nariams padaro nemažai iškaščių) negalėdami susitaikinti tarpu savęs, susitarė tą klausimą pavesti išrišti SLA. nariams visuotinu balsavimu ir Dr. M. J. Vinikas gavo didelę didžiumą balsų. Viršminėti Pildomosios Tarybos nariai nenori skaitytis su SLA. narių valia, vis dar varinėja savo intrigas, tuomi erzindami SLA. narius. SLA. 11 kuopos nariams ypatingai keistas elgesis dr. Stanislovaitis, kuris, kaip profesionalas ir mokslo žmogus, duodasi vadžiotis už nosies tokiam Januškevičiukui, Jr.

Papeikimo rezoliucija nutarta pasiųsti SLA. organui "Tėvynei".

Kuopos narys.

AČIŲ

Visiems, kurie rėmėte mano 33 metų Jubiliejaus vakarėlį

Tariu širdingą ačių visiems mano draugams ir rėmėjams už suteikimą man vienokios ar kitokios paramos rengtam mano 33 metų scenos darbuotės paminėjimui vakarėlyj, kuris įvyko Gegužės 6 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

Ačių Bridgeport Furniture Co. savininkui W. Piktormanui už suteikimą repeticijoms vietos; Peoples Furniture Co. ir jos radio valandų vedėjui p. J. Krukui už pagarsinimą per radio; p. A. Vanagaičiui ir J. Budrikui už radio pagarsinimus; panelėms G. ir A. Julevičiutėms ir jų draugui už suteiktą man gyvų gėlių bukietą, po vaidinimo "Naktis Baltijos Pakrantėse"; p. B. Liutkevičiui už scenos prirengimą; vakaro vedėjai p-niai A. Miščikaitienei už pavyzdingą tvarkos palaikymą; "Jaunosios Birutės" narėms už patarnavimą svetainėje; p. M. Biekšai, A. Vaičaičiui, M. Vaidylai, K. Vilkui ir visiems Sandariečiams, kurie užėmė svarbesniuosius darbus šiam vakare; lietuvių laikraščiams: "Sandarai", "Naujienoms", "Tėvynei" ir "Vyčiui" už talpinimą korespondenciją.

Nors šis Jubiliejaus vakaras davė nedaug pelno, tačiau jis moraliniai labai gerai pavyko, nes visi artistai savo roles labai gerai atliko ir vaidinimas visus kuo pilniausiai patenkino.

Ypatingai gerai vaidino p-lė G. Julevičiutė, Litos rolėje; J. Pukinskas, Ožio rolėje; K. Šimkus, piemenėlio rolėje, ir V. Gudiniutė, Deivutės rolėje.

Pats veikalas "Naktis Baltijos Pakrantėse" susideda netik iš vaidinimo scenų, bet ir iš dainų bei šokių, kuriuos atliko undinutės (jurų deivės).

Po vaidinimo įvyko Gegužės karalaitės rinkimas. Ta garbė teko p-lei G. Julevičiutei. P-lės A. Šimaičiutė ir O. Julevičiutė — mažiau balsų gavusios tapo išrinktos karalaitės palydovės. Karalaitei tapo įteikta dovana — gražus deimantinis kaklo šniurelis.

Po gražuolės išrinkimo visi šoko ir linksminos iki vėlybos nakties, prie geros p. Griušo muzikos. Dar kartą tariu visiems širdingą ačių.

Marė Dundulienė.

SLA. EKSKURSIJA KLAIPĖDOJ

Trečioji Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Ekskursija, išplaukusi iš New Yorko tiesiog į Klaipėdą gegužės 27 d. š. m. Švedų Amerikos Linijos moderniškuoju motorlaiviu "GRIPSHOLM" — "BALTOJI GULBĖ", laimingai ir su dideliu nusisiekimu pasiekė Klaipėdą tą pačią dieną kurioje buvo numatoma pasieks. Motorlaivis "Gripsholm" į Klaipėdą plaukė jau antrą kartą, yra vienas iš didžiausių pasiekęs Klaipėdą. Gi bunant laivui perdideliam į patį krantą priplaukti nebuvo galimybių, tokiu budu motorlaivis turėjo apsistoti juroje toliau nuo kranto, ir kitu Švedų Amerikos Linijos laivu "Borgholm" keleiviai nukeldinti į krantą. Gauta telegrama skamba sekamai:

"NLT HEMLAND NEW YORK

Lietuviai keleiviai nukeldinti nuo "Gripsholm", Klaipėdoj, birželio 8 d., laivu Borgholm. Priplaukėm labai patogiai. Oras gražus. Visi labai patenkinti kelionės malonumu."

Plačiau apie ekskursiją bus patekta į spaudą vėliau. Šios ekskursijos palydovas buvo p. Justinas Mickevičius, laimėjęs kelionę į Lietuvą ir atgal, dalyvaudamas SLA. konkurse, prirašinėdamas naujus narius.

Ekskursiją Palydėjęs.

KELIATĄ EKSKURSIJŲ Į LIETUVĄ

Ši gerai lietuviams žinoma laivų kompanija rengia keliatą ekskursijų į Lietuvą šią vasarą. Pirmutinė ekskursija išvyks Birželio 29 d., S. S. Berengaria laivu. Manoma, kad su šia ekskursija važiuos gana didelis burys lietuvių aplankyti savo tėvynę.

Ekskursijai vadovaus p. Bergenas, Cunard Linijos lietuvių skyriaus vedėjas, kuris pasekmingai vadovavo keliatai ekskursijų praeityje. Jis prigelbės keleiviams gavime vizų, nuvežime bagažo ir visais kitais dalykais. Jis taipgi suruoš keliatą pasilinksminimų ant laivo, taip, kad visi keleiviai linksmai pasiektų Lietuvą.

V.

Progress Furniture Co.

Patogiausiai įrengta krautuvė Bridgeporte kasdieną siulo didžiausias prekių vertybes. Pirkite čia ir taupykite!

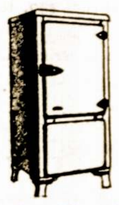

Didžiausios Vertybės ant REFRIGERATORIŲ

$150.00 vertės Refrigeratoriai dabar po **$70.00**

Pasirinkimas Sparton, Majestic, Norge, Gibson ir kitų už mažiausias kainas mieste.

NAUJOS METALINĖS LEDAUNĖS **$12.95**

AUKŠTOS RŪŠIES MOHAIR PARLOR SETAI

Naujos mados gražus ir tvirti lengvai verti $75.00; šią savaitę tik **$39.50**

Jaquard arba Tapestry dengti setai, verti $60.00 po **$28.95**

3-jų šmotų gražus miegamų kambarių setai, verti $75.00; čia tik **$39.50**

7 šmotų gražus valgomų kambarių setai, verti $65.00; už **$29.75**

$25.00 vertės 5 dailus ąžuolo medžio breakfast setai po **$12.95**

MATYKITE ŠIANDIENĄ!

PROGRESS FURNITURE CO

3222-26 S. Halsted St.

Vedėjai: J. Kalėdinskas
J. Romanas

Krautuvė atvira Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 2 val. po piet.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Trečias Metinis Sandaros

PIKNIKAS

— RENGIA —

WISCONSINO SANDARIEČIAI

Nedėlij, Birželio-June 18 d., 1933

RIVERVIEW PARKE

FOUR MILE ROAD AT ROOT RIVER
PUSĖ MYLIOS Į VAKARUS NUO HIGHWAY No. 42
RACINE, WISCONSIN

Šiame piknike, apart šokių prie puikios Royal Egyptians orchestros muzikos, bus lošiama Baseball, gražus muzikalis — šokių ir dainų programas, kuriame dalyvaus vietos talentai, "JAUNOJI BIRUTĖ" iš Chicagos ir bus rinkimas Wisconsino Valstijos gražuolė lietuvaitė, kuri bus rekomenduojama į Lietuvių Dienos Karalaitės sostą, Chicagos Pasaulinėj Parodoj. Wisconsino lietuvaitės turėtų atsilankyti į šį pikniką ir dalyvauti gražuolės konteste, kas suteiks daugiau šansų buti išrinkta Lietuvių Dienos Karalaite.

Taipgi, visi Wisconsino valstijos lietuviai turėtų dalyvauti šiame piknike ir buti liudininkais šios dienos įvykių.

ĮŽANGA Į DARŽĄ TIK 10 CENTŲ YPATAI.

Chicagoje

SANDAROS PIKNIKAS PUIKIAI PAVYKO

Žmonių privažiavo pilnas Parkas; programas buvo gražus; jį išpildė J. B. šokėjų grupė.

Pereitą nedėldienį, birželio 11 d., Miliausko naujam parke, prie Kean ir 87-tos gatvės įvyko pirmas šių metų Sandaros piknikas, į kurį susirinko tukstantinė minia žmonių. Nors diena iš pat ryto buvo labai šilta ir daugelį nutraukė į "paleikį", vienok ir į Sandaros pikniką svečių privažiavo daugiau, negu kad buvo tikėtasi. Kad taip buvo, tai faktas liudija, nes piknike visko — valgių, gėrimų pritruko. O reikia žinoti, kad sandariečiai visgi turi šiek tiek patyrimo rengime piknikų. Visa kaltė, tai kad negalėjo iškalno permatyti, kad, tokioj šiltoj dienoj, galėtų buti toks skaitlingas publikos burys. Taigi, viską išbaigus, ir teko pikniką baigti apie 8 val. vakare.

Piknike buvo ir šokių programas, kurį išpildė plačiai pagarsėję jaunieji birutiečiai. Šoko duetai, kvartetai ir visoj grupėj. Ypatingai jie stebino susirinkusius savo akrobatinėmis figuromis, kokias gali atlikti tik gerai išmiklinti jaunuoliai. Pavyzdžiui, kuomet Betty ir Fenny Stradomskaitės atliko pirmą akrobatinį numerį, vienas iš publikos priėjo prie šokėjų ir suteikė netik komplimentą, bet davė ir abiem po dolerį. Pašokus visai grupei, publikoje pasigirdo ne vien gausųs aplodismentai, bet šukiai — "daugiau šokių" ir panašiai. Tas parodo, kad publika turėjo kopilniausio pasitenkinimo musų gabiais ir gerai išlavintais jaunuoliais. O jiems ir jų tėvams tenka didelis kreditas. Na, o sandariečiai irgi turi pasitenkinimo, kuomet jųjų pastogėj ir jųjų pastangomis auklėjami jaunuoliai taip gražiai pasirodo.

Programe dalyvavo — Fenny ir Betty Stradomskaitės, Aldona Maleliutė, Elena Vienažinskaitė, Aldona Zubavičiutė, Algirdas Valinskas, Algirdas Zolpas, Silveris Stradomskas; pianą skambino p-lė Vera Stradomskaitė.

Beja, pasibaigus birutiečių šokiams, dar pašoko p. Beliajus su p-le J. Aleksiute "Thango" ir p. Beliajus vienas indijonų tautišką šokį. Šie du šokėjai irgi gerai atliko savo užduotį ir gavo nemažai aplodismentų.

Taigi grįžtant prie paties pikniko, reikia pasakyti, kad jis nusisekė visais atžvilgiais ir jame dalyvavusieji ilgai neužmirš. Gerai butų, kad sandariečiai dar nors vieną panašų pikniką surengtų šiais metais Chicagos lietuviams.

— Buvęs.

CHICAGOS LIET. DRAUGIJŲ, KLIUBŲ, ETC. VALDYBŲ ATYDAI

Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras leidžia savo iš eilės trečiąjį metraštį — žiniaraštį No. 3-čią. Šiame leidinyje vardai bei kitos informacijos apie visas didžiojo New Yorko lietuviškas draugijas, kliubus, kuopas, chorus ir visokias organizacijas. Tą norime padaryti, tai yra, patalpinti ir Chicagos lietuvių organizacijas bei draugijas ir tt.

Taigi šiuomi prašau prašau draugų bei kliubų etc. valdybų narius prisiųsti man šias informacijas apie savo draugijas:

a) Draugijos vardas;
b) kada įsteigta;
c) jos tikslas (pašalpinė, politinė, labdarybės, kulturinė, dailės ir tt.)
d) narių skaičius;
e) abelnas turtas ir
f) pirmininko vardas, pavardė ir sekretoriaus vardas ir antrašas.

Šias žinias turiu gauti nevėliau birželio 20 d., š. m. Taigi draugijų valdybų nariai pasiskubinkite tai padaryti tuojaus, nes kitaip jusų draugija nepateks į kalbamąjį L. E. C. žiniaraštį.

Juozas P. Varkala,
Tel. Calumet 1656.

ŠIRDINGAS AČIŲ

Sandariečių įvykusio pasekmingo pikniko išgarsinimai nebuvo daromi joki speciali garsinimai, o tik skelbta "Sandaroje" ir per radio, — Peoples Furniture Co. ir Margučio ir už tai Peoples Furniture Co. ir p. A. Vanagaičiui tariame širdingą Ačių. Taipgi, progai pasitaikius, mes irgi stengsimės kuom nors atsimokėti.

Taipgi tariame širdingą ačių visiems Sandariečiams, kaip tai: Town of leikiečiams, 18-tos apielinkės, Brighton parkiečiams, Bridgeportiečiams ir visiems kitiems, kurie netik patys į šį pikniką atvyko, bet atsivežė skaitlingus burius savo draugų ir tuo prisidėjo prie šio pikniko pasisekimo.

— Pikniko Rengėjai.

PASIKLAUSIUS GRAŽAUS RADIO PROGRAMO

Praeito antradienio vakare, kuomet didieji karščiai apleido Chikagą ir vėl radio klausytojams buvo malonu pasiklausyti gražios radio valandos, perduotos iš stoties W.G.E.S. per Peoples Furniture Co. pastangas.

Šį sykį programo dainų dalį išpildė K. Sabonis, A. Ančiutė, A. Čiapas, Peoples Parlor "Kvartetas", duetas ir kiti. Reikia pasakyti, kad šį sykį jie visi buvo pasirinkę labai gražių dainelių ir kurias gana girtinai padainavo, taip pat, graži ir rinktina muzika, įdomi kalba, kurią pateikė Dr. Šimkus, MD., taipgi juokai ir įdomybės, kurias papasakojo Čalis Kepurė, ir naudingi pranešėjo pranešimai ir nurodymai, davė klausytojams labai gražaus ir įdomaus pasiklausymo.

TAI IR VĖL VAŽIUOJAM!

Darbštieji musų draugai wisconsiniečiai vėliai rengia smagų pikniką, kuris įvyksta sekantį nedėldienį, birželio 18 d., Riverview Parke, 4 mylios į šiaurę nuo Racine miestelio. Wisconsiniečiai visuomet surengdavo gražius piknikus ir todėl netenka abejoti, kad ir šis piknikas bus puikus.

Bet kadangi Racine vos apie 70 mylių atstu nuo Chicagos, tai chicagiečiai irgi skaitlingai rengiasi jame dalyvauti. Girdisi, kad Jaunosios Birutės šokėjų grupė irgi rengiasi vykti ir parodyti Wisconsino lietuviams ką jie gali, o kad šį tą gali, tai apie tai irgi netenka abejoti, nes jie jau nekartą tai įrodė laimėdami prizus.

O tuo pačiu raciniečiai-wisconsiniečiai ir smarkiai rengiasi. Jie turės "basebollo tymą" ir įvairių kitokių įvairenybių. Gal but bus svarbiausiu dalyku, tai rinkimas Wisconsino valstijos lietuvaitės-gražuolės, kuri bus rekomenduojama į Lietuvių Dienos "Grožio Karalaitę" Chicagos Pasaulinėj Parodoj. Kaip visiems yra žinoma, racinietė p-lė Lillian Anderson pateko į "Century of Progress Karalaitę" ir todėl nebutų nuostabu, jeigu racinietė-wisconsinietė patektų į "Lietuvių Dienos Karalaitę". Taigi visos Wisconsino valstijos lietuvaitės dalyvaukite šiame Sandaros piknike ir gražuolės rinkimo konteste. Laimėjusi Wisconsino gražuolės titulą, turėsite daugiau progos gauti titulą — "Laimingoji Trylikta" Lietuvių Dienoje, Chicagoj, liepos 16 dieną.

Taigi Illinois ir Wisconsino valstijų sandariečiai ir draugai susirinkime visi į šį pikniką, kur turėsime gerą progą pasilinksminti ir pasikalbėti apie "savo pačių reikalus".

— Aš Busiu.

GRAŽUS ŠOKIŲ MOKYKLOS VAKARĖLIS

Pereito šeštadienio vakare įvyko Sandaroje esančios šokių mokyklos draugiškas vakarėlis, kuriame dalyvavo gražus burelis šokėjų tėvų, giminių ir artimų draugų ir visi gražiai linksminosi iki vėlyvam vakarui.

Šiame vakarėlyje dalyvavo ir šokių mokytojas p. Andrejevas. Musų jaunuoliai jautėsi labai gerame upe ir davė visą eilę įvairių šokių, kuriais publika negalėjo atsigerėti. Rodos, jie niekados taip gerai nepasirodė kaip šį kartą. Ypatingai stebino susirinkusius svečius savo akrobatinėmis figuromis. Žiurint iš šalies, atrodo, kad tai šoka profesionalai šokėjai. Tas parodo, kad tie jaunuoliai žengia pirmyn tokiu sparčiu žingsniu, kad sunku ir įsivaizduoti. Tame ir tenka daug kredito patiems jaunuoliams ir mokytojui. Šokėjams pianu skambino p-lė V. Stradomskaitė.

Apart gražaus šokių programo buvo apščiai ir užkandžių, kuriuos suaukavo pp. Šležienė, Budrikienė, Bastienė, Malelienė, Zubavičienė, Stradomskienė, Valinskienė ir kt. Žodžiu sakant, visko buvo pilnai ir dalyviai likosi visapusiškai patenkinti.

Beja, dabar šie jaunuoliai smarkiai rengiasi prie Lietuvių Dienos, kurioje jie pašoks mums baletą "Ragutį". Šiame šokyje dalyvauja arti šimto šokėjų.

ŽODIS APIE MARGUČIO-VANAGAIČIO PIKNIKĄ

Pora savaičių atgal, Birutės darže įvyko Margučio piknikas, kuriame ir man teko dalyvauti. Paprastai, Margučio, geriau sakant Vanagaičio piknikai buna skaitlingi publika ir juose netruksta įvairumo. Tas buvo ir kalbamame piknike. Tiesa, žmonių buvo kiek mažiau, negu, kad kitais metais budavo, tačiau visgi susirinko apie trys tukstančiai. Piknike matėsi daug veidų, kurių kituose piknikuose negali pamatyti. Reiškia, ponas Vanagaitis patraukia ir tuos lietuvius, kurių nepajėgia išjudinti kitos organizacijos, ir užtai jam tenka kreditas.

Patsai piknikas buvo įvairus — ristynės, margučių kontestas ir įvairenybės. Šiame piknike dalyvavo svečiai-muzikai M. Yozavitas, p. Victoras ir niekam netikėtas svetys — Hollywood'o žvaigždė — artistas Jimmy Hall. Šis linksmaus budo, simpatiškas vyrukas turėjo nemažai darbo, kuomet piknike esančios merginos jį apstojo prašydamos pasirašyti-autografuoti jų tarbeles (purses), knygeles ir pan. Tačiau jis nepasididžiavo ir pasirašinėjo su linksma šypsena ant veido. Ponas Hall pastaruoju laiku važinėja su p. Yozavito orchestra po kolonijas ir, rodos, nepoilgo jie atvyksią į Chicagą.

Žodžiu sakant, p. "Margučio" piknikas gerai pavyko visais žvilgsniais. Dabar "Margučio" M-Perija rengiasi prie antro didelio pikniko, kuris įvyks liepos 23 dieną, The Oaks Darže.

— MM.

PANELĖ H. VARKALA GERAI PASIŽYMĖJO

Ji baigė Englewood High School su geriausiais pasižymėjimais ir gauna metams stipendiją Chicagos Universitete.

Pereitą savaitę virš minėtoje mokykloje buvo užbaigimo — "Graduation Day". Šią mokyklą šiame sezone baigė virš 300 mokinių, kurių tarpe buvo virš poros desėtkų lietuvių jaunuolių, tame skaičiuje ir plačiai žinomo auditoriaus J. P. Varkalos dukrelė Helena. Ji pasižymėjo net trijuose skyriuose — "Signiferi, National Honory Society ir Quil and Scroll". Helena du metu lankė Michigan City High School ir pastarus du metu Englewood High School ir dėl to tai buvo manyta, kad ji negalės gauti užsitarnautos garbės ir atlyginimo už savo gabumus. Tačiau Chicagos Universiteto administracija patyrinėjus Helenos kreditus, suteikė jai vieniems metams stipendiją, kaipo antrai iš aukščiausių mokinių visoje mokykloje. Taigi ir tenka pasveikinti p-lę Heleną Varkalą ir palinkėti jai gero pasisekimo jos aukštesnės studijos. Universitete ji mano studijuoti gamtiškus mokslus.

Tai jau antra lietuvaitė šioje mokykloje puikiai pasižymėjo. Praėjusio vasario mėnesyje šią mokyklą baigė (apie tai buvo rašyta "Sandaroje") p-lė Estella Palioniutė taip tap kaipo antrą iš aukščiausių mokinių. Tas faktas parodo, kad lietuviai moka išauklėti sveikai protaujančius, gabius vaikus ir užtai jiems priklauso daug kredito.

— MB.

A. BRADČIULIO GIMIMO DIENA

Nemanykit, jog rašau apie musų veikėjo p. A. Bradčiulio užgimimą. Jis gimė truputį ankščiau. Pereitam pirmadienį turėjom tik jo "birthday" celebraciją.

Kaipo nekaltų bernelių dvasios vadas buvau užkviestas specialiu patvarkymu. Gėrimų, valgio ir draugiškų pasikalbėjimų netruko ir man po viso to sunku buvo surasti net Halsted gatvę. Well, linkim, kad Pra-

Kun. M. X. Mockus, krikščionių tikėjimo kritikas, kurio naudai šį sekmadienį yra rengiamas išvažiavimas, prie Tautiškų kapinių.

RENGIAMAS KUN. M. X. MOCKAUS NAUDAI IŠVAŽIAVIMAS

Ateinantį sekmadienį, birželio mėn. (June) 18 d. yra rengiamas didelis išvažiavimas Kun. M. X. Mockaus naudai.

Išvažiavimui vieta parinkta prieš pat lietuvių tautiškas kapines, Leafy Grove darže — pirma šokių platforma važiuojant Kean Ave. į pietus.

Programa, matomai, bus labai įvairi. Grieš Danėlkaus orkestra, kalbės pora gerų kalbėtojų, gal ir pats Kun. M. X. Mockus pasakys trumpą kalbą, jei sveikata leis. Įžanga visiems veltui.

Kiekvieno sąmoningo lietuvio pareiga butų atsilankyti į šį išvažiavimą, kurį rengia Mockaus rėmimo fondas, nes šis kilnios įdėjos žmogus pilnai užsitarnavo paramos.

Išvažiavimo rengimo komiteto pirmininkas J. Lukas.

amžius suteiktų jam drąsos ir toliau pasilikti "nekaltų" brolioj.

— D. V.

DABAR GERIAUSIS LAIKAS ĮSIGYTI

Elektrinį

Šaldytuva

Iš Peoples Furniture

Krautuvių

UŽ NEGIRDĖTAI MAŽĄ KAINĄ!

Standard padarymo Šaldytuvai verti $125.00. Čionai parsiduoda tik po

$69.50

Norge Refrigeratoriai po $99.50

Spartan Refrigeratoriai $99.00

Gibson Refrigeratoriai $89.50

Apex Refrigeratoriai $79.00

Majestic Refrigeratoriai $69.50

Ir daug kitų žinomų išdirbysčių Refrigeratoriai čionai parsiduoda mažiausiomis kainomis. Matykite tuojau!

PEOPLES FURNITURE CO.

Krautuvėse

2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.

4179-85 Archer Ave.
Corner Richmond Street
Chicago, Ill.

GRABORIAI

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius

Graborius ir Balsamuotojas
Patarnauju Chicagoj ir apielinkės miestukuose.
Didelė graži Koplyčia pagrabams dykai.
4092 Archer Avenue, Chicago

Tel Yards 1138

Stanley P. Mažeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av., Chicago

ADVOKATAI

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas

4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800

Rez. 6515 So. Rockwell St.
Rel. Republic 9723

A. A. OLIS

ADVOKATAS

100 N. La Salle St., Room 2221
Telephone Randolph 0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

LIETUVON

PER HAMBURGĄ

Mųs nesupanti laivai suteikia progą patogiai keliauti by kuriuo metų sezonu.

Į ABI PUSI, NEW YORK-KAUNAS, TREČIA KLASE $173.50

Savaitiniai išplaukimai. Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Hamburgo. Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 N. Michigan Ave., Chicago

ELEKTROS KAINA OPERUOTI ELEKTRIKINĘ PLOVYKLĄ — 1 CENTAS Į VALANDĄ!

Elektros kaina operuoti elektrikinį šlavėją - mažiau negu 1c į valandą.

Nauja Elektrikinė Plovykla-- $49.50

Ši yra graži, tvirta elektrikinė plovykla, kuri gali panešti didelės šeimos apskalbimo sunkumus ir palikti jums daugiau laiko praleisti su savo šeima arba draugais. Ji turi naujos mados vartytoją, kuris laiko drabužius švelniai — išplauja juos greitai ir švariai. Elektriškas baloninis gręžėjas neištraukys guzikų — išgręžia paklodę ir nosinę lygiai sausai. Tai nepaprasta nauda. $5 įmokant . . . likusius kas mėnesį. Kitos elektrikinės plovyklės, $79.50 ir $100.

Pamatykite musų pilną eilę elektrikinių prietaisų — nešančių dubeltavą garanciją išdirbėjo ir

ELEKTRIKINIS ŠLAVĖJAS, tiktai $24

Šis pigus, bet stiprus šlavėjas išima nešvarumus iš kaurų ir sunkų darbą iš valymo. Turi pritaikomą priekį (nosį). Duodama didelė nuolaida ant jusų seno šlavėjo.

$1 Įmokėti — Likusius Kas Mėnesį

COMMONWEALTH EDISON

ELECTRIC SHOPS

Downtown—72 W. Adams St.—132 South Dearborn St.
Telephone, RANdolph 1200, Locals 66 and 535

Broadway—4562 Broadway
Ashland—4834 So. Ashland Avenue
Logan Square—2618 Milwaukee Ave.
South State—3460 So. State Street
Irving Park—4833 Irving Park Blvd.
Englewood—852 West 63rd Street
Madison-Crawford—4231 W. Madison St.
South Chicago—2950 E. 92nd Street
Roseland—11116 So. Michigan Ave.
2745 Lincoln Ave.
2013½ N. Western Ave.
3542 W. 26th St.
3400 Southport Ave.
2413 N. Cicero Ave.
6248 S. Kimbark Ave.
5912 N. Clark St.
5601 S. Lowe Ave.

Perkant išsimokėjimo planu pristatymo mokestis yra pridedamas.

FEDERAL COUPONS GIVEN

LIETUVIAI GYDYTOJAI
(Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai

Phone: Hemlock 7828

Dr. C. K. Kliauga
DENTISTAS
2420 West Marquette Road
Arti Western Ave.
Valandos:
Nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010

Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Ned. ir Seredoms pagal sutartį.
Rez.: 6628 So. Richmond St.
Tel. Republic 7868.

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Dr. Strikol'is
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930

Phone Victory 2514

Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Šeštadieny ir Trečiadieny po piet pagal sutarima.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

Phone Victory 7188

DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Telefonai: Boulevard 5913
ir Boulevard 5914

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street
N. E. kampas 35th ir Halsted Street

A. K. Rutkauskas, M.D.
4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

Dr. Karl Nurkat
(NURKAITIS)
Akiniai pritaikomi atsakančiai.
3514 So. Halsted Street

PRANEŠIMAS

Dr. Margerio
Persikėliau į erdvesnę ir patogesnę vietą
3325 SO. HALSTED ST.
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare.
Šventadieniais nuo 10 iki 12
Phone Boulevard 8483